Euroopan unionin osarahoittama

Alueelliset tuottajaverkostot esiin

tuottajakeskus LIVING LAB

Tampereen ammattikorkeakoulu

#hankkeet #TAMKTKI

Tuottajakeskus Living Lab lyhyesti

- **kehittää** valtakunnallista tuottajakeskusverkostoa (toimintamalli)
- **edistää** tuottaja- ja välittäjäportaan alueellisen yhteistyön kehittymistä ja asiantuntijatiedon jakamista mahdollistamalla kohtaamisia, verkostotapaamisia
- **järjestää** maksuttomia koulutuksia, Valmentava mentorointi -ohjelman ja työnohjausta tuottajille ja tuottajanomaisesti toimiville
- **luo** verkkopalvelun tiedonjakamiseen kaikkien alan toimijoiden hyödynnettäväksi

Tampereen ammattikorkeakoulu SeAMK Metropolia HUMAK LIVE FIN

Luovien alojen tuottajaverkosto kohtaamiselle ja kehittymiselle

- **Mahdollisuus kollegiaaliseen kohtaamiseen ja tiedon jakamiseen**

  - Valmentava mentorointi –ohjelma räätälöity tuottajien tarpeisiin, työnohjauksen pienryhmät, verkostotapaamiset, yhteistyöskentelypäivät

- **Alueellisten toimintamallien ja verkostojen kokoaminen**

  - Yhteistyöllä uusia rakenteita ja toimintamahdollisuuksia > valmius ja tahto toimia uusin tavoin, muutokseen uskominen

- **Osaamisen vahvistaminen ja tuottajan työn tunnetuksi tekeminen**

  - Pysyviä ratkaisuja ja vaikutusta projektien jälkeenkin

- **Hankeyhteistyöllä synergiaa**

  - resurssien säästöä (toteutus, osallistujien aika....), kohderyhmien tavoittaminen

Tampereen ammattikorkeakoulu SeAMK Metropolia HUMAK LIVE FIN

Valtakunnallista verkostoyhteistyötä

- Tuottajakeskus Living Labin koordinoija TAMK ja osatoteuttajina Metropolia, SeAMK, Humak ja elävän musiikin edunvalvontajärjestö LiveFIN ry
- Euroopan unionin osarahoittama ja budjetti on 951 161€ ajalle 1.1.2024-30.6.2026
- Pääasiallisena toiminta-alueena Pirkanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Pk-seutu ja LiveFINin kautta valtakunnallinen verkosto
- Taustalla Tuottajapankki-projekti (TAMK / AKKE-rahoitus Pirkanmaan liitto 2021-2023, budjetti 270 390€)

Tulevia koulutuksia:

- **Kohti kestävämpää kulttuurituotantoa** 9.4.
- **Tekoäly tuottajan työkaluna** 28.3.
- **Tekijänoikeudet**, 27.3., 10.4., 24.4., 8.5., yhteistyö AV Music ja AV UP-hanke
- **Projektinhallinta** (ja sen työkalut) 14.4. ja 22.4.
- **Sosiaalinen vastuu –teema LiveFIN inspiroi - verkostopäivissä**, yhteistyö TAVATA ry
- Pilottina **tekoälykerhot** x 3, alustajina tuottajat, sekä **Opens – tuotantosuunnittelun alusta,** kevät 2025
- **Organisaatio työhyvinvoinnin edistäjänä,** tulossa syksy 2025

Tampereen ammattikorkeakoulu SeAMK Metropolia HUMAK LIVE FIN

Toimijat ja painopisteet:

Tampereen ammattikorkeakoulu
- kuntayhteistyö
- toimialue Pirkanmaa ja muut alueet
- projektipäällikkö Susanna Ihanus
susanna.ihanus@tuni.fi

Metropolia Ammattikorkeakoulu
- elävän musiikin tuottajat
- toimialue pääkaupunkiseutu
- projektipäällikkö Laura Haarala
laura.haarala2@metropolia.fi

Seinäjoen ammattikorkeakoulu
- kulttuurihyvinvointi
- toimialue Etelä-Pohjanmaa
- projektipäällikkö Kimmo Kulmala
kimmo.kulmala@seamk.fi

Humanistinen ammattikorkeakoulu
- digitaaliset tuotannot
- toimialue Keski-Suomi
- projektipäällikkö Sanna Pekkinen
sanna.pekkinen@humak.fi

LiveFIN ry
- elävän musiikin tapahtumat ja venuet
- valtakunnallinen toiminta
- toiminnanjohtaja Jenna Lahtinen
jenna.lahtinen@livefin.fi

Yhteystiedot:

Projektipäällikkö
Susanna Ihanus

P. 050 5222 755

susanna.ihanus@tuni.fi

Koko projektitiimin yhteystiedot ja tapahtumakalenteri:
sites.tuni.fi/tuottajakeskuslivinglab

Tilaa **uutiskirje**, niin saat 1krt/kk infot sähköpostiin!

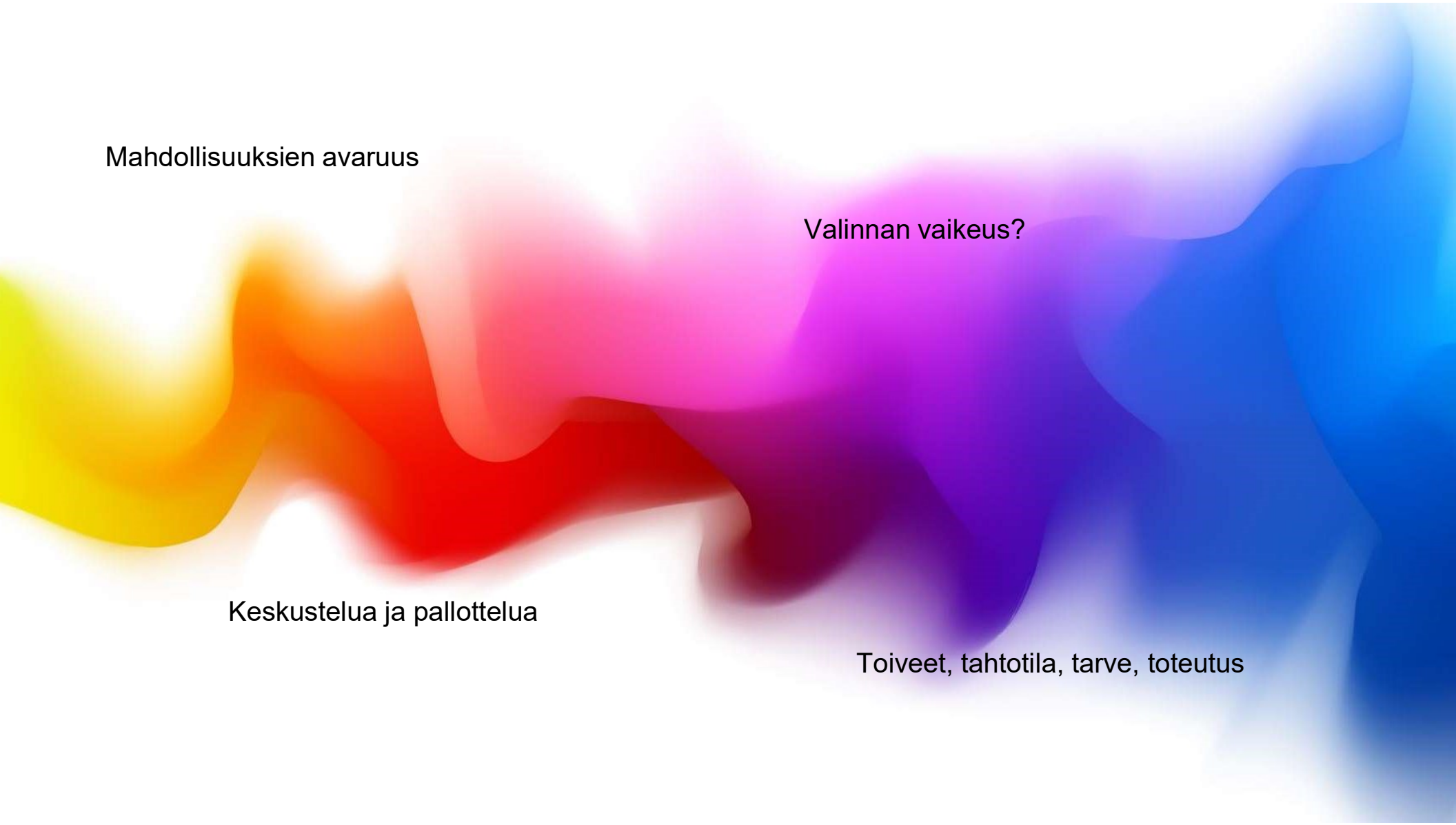
Mahdollisuuksien avaruus
Valinnan vaikeus?
Keskustelua ja pallottelua
Toiveet, tahtotila, tarve, toteutus

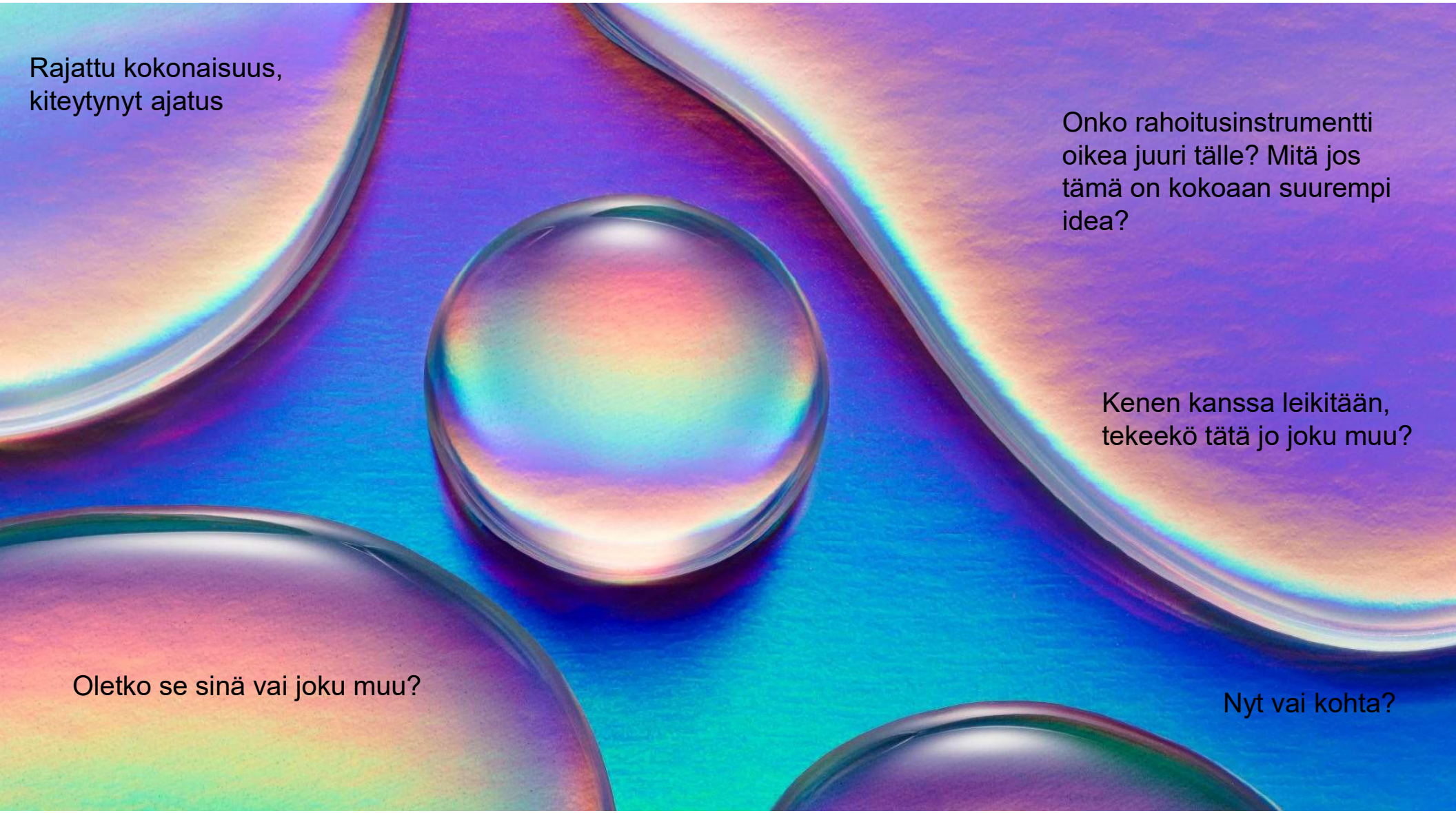
Rajattu kokonaisuus, kiteytynyt ajatus
Onko rahoitusinstrumentti oikea juuri tälle? Mitä jos tämä on kokoaan suurempi idea?
Kenen kanssa leikitään, tekeekö tätä jo joku muu?
Oletko se sinä vai joku muu?
Nyt vai kohta?

Mistä kaikki sai alkunsa?

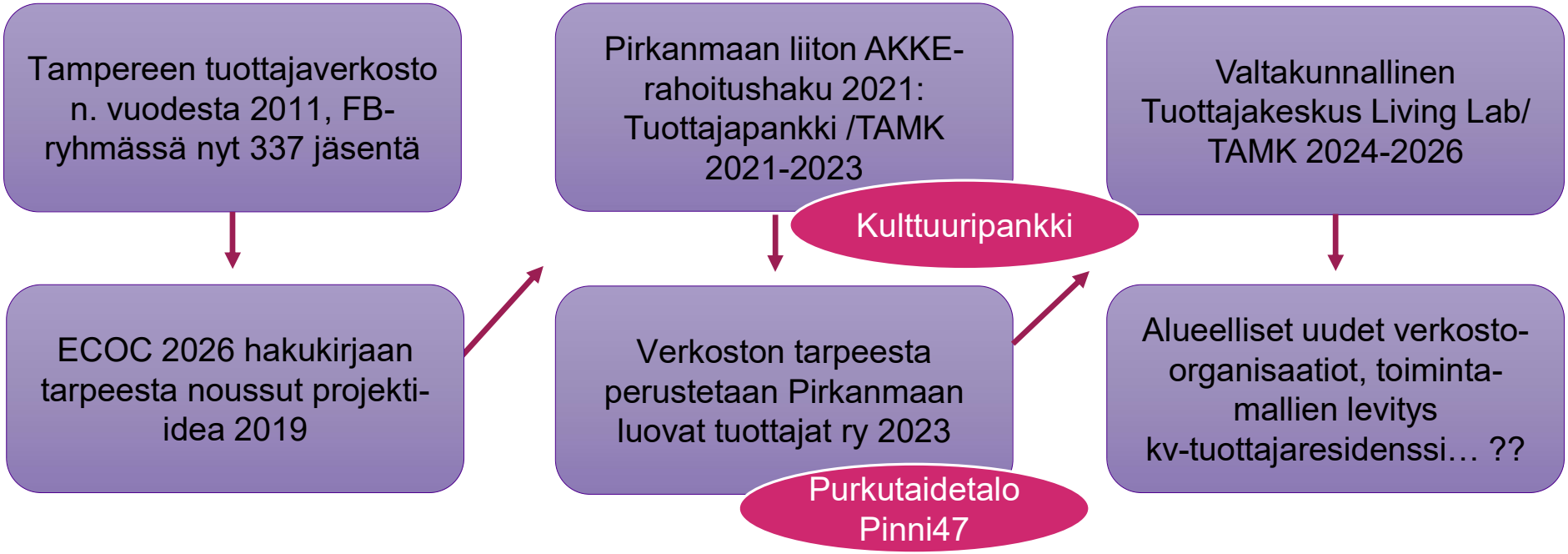

Perusasioita:

- Hankerahoitus ei ole tarkoitettu organisaation perustoiminnan pyörittämiseen eikä muuhun toimintaan kuin rahoittajan päämäärien mukaisen kehittämiseen

- **TARVE:** Todennettu, aito ja ajankohtainen kehittämistarve ja määritelty ongelma. Etsitään ratkaisua rajallisin resurssein. **Minkä ongelman hanke ratkaisee?**

- **HANKE:** Aiheeltaan ja kestoltaan rajattu tavoitteellinen ja tarkkaan suunniteltu tehtävä päämäärän saavuttamiseksi eli ongelman ratkaisemiseksi. **Mikä on se muutos, jonka hanke ratkaisee/saa aikaan? > siitä tulee tavoite > ja tavoitteesta tulos.**

- **RAHOITUS**: Väline, joka mahdollistaa hankkeen läpiviemisen. Usein organisaation ydintoiminnasta erillinen lisäresurssi, ulkopuolinen rahoitus, jonka ehdoista linjaa rahoittaja.

Kohderyhmä, toimenpiteet:

- Välitön kohderyhmä; kuka/mikä hankkeen toteutuksesta heti hyötyy, keneen vaikutukset kohdentuvat?
  - Esim. yrityksen työntekijän osaaminen vahvistuu, kun hän osallistuu koulutukseen
- Välillinen kohderyhmä; keneen tekeminen kohdentuu välillisesti
  - Esim. yrityksen liikevaihto kasvaa, koska työntekijöiden osaaminen sujuvoittaa työtä ja tehostaa tuotantoa
- Tavoite; yleisemmästä konkreettiseen...
  - Vaikuttavuustavoite, vaikutustavoite, tulostavoite
- Määrälliset ja laadulliset mittarit; miten todennat että tavoitteet saavutetaan (5 työpajaa tai osaaminen vahvistuu?)
- Viestintä ja vaikuttavuus kulkevat käsi kädessä; viestintä varmistaa, että hanke vaikuttaa, mutta tekee tuloksia ja vaikuttavuutta samalla myös laajemmin näkyväksi
- Konkreettinen ja realistinen toteutussuunnitelma, esim. työpaketit
  Kuka tekee, milloin tekee, mitä tekee, ketkä osallistuvat…
- Tavoitteet kääntyvät tuloksiksi – muista logiikka!
  - Esim. tavoite on lisätä työhyvinvointia -> tulos: (mitattavasti) työhyvinvointi on lisääntynyt

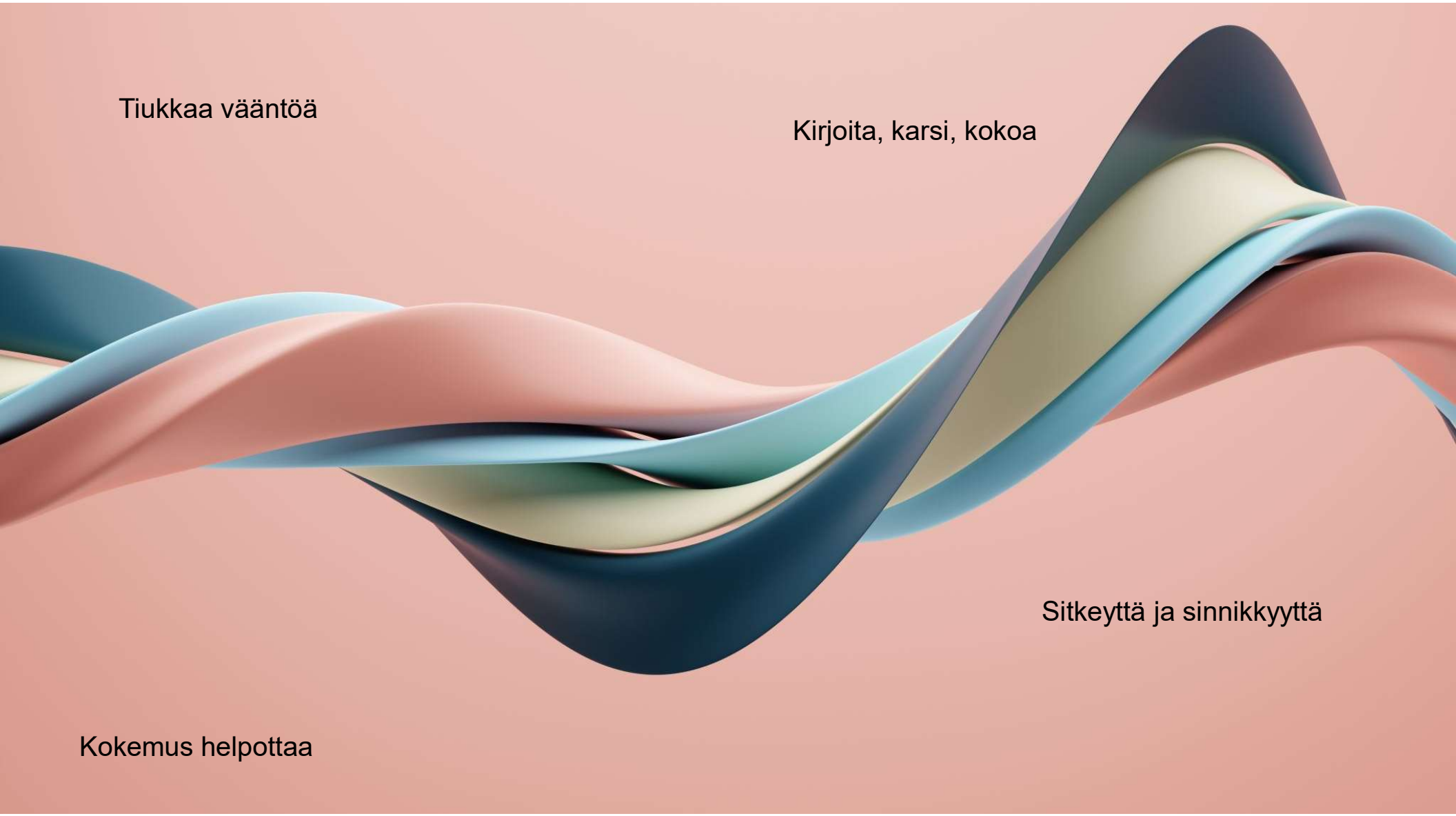
Tiukkaa vääntöä
Kirjoita, karsi, kokoa
Sitkeyttä ja sinnikkyyttä
Kokemus helpottaa

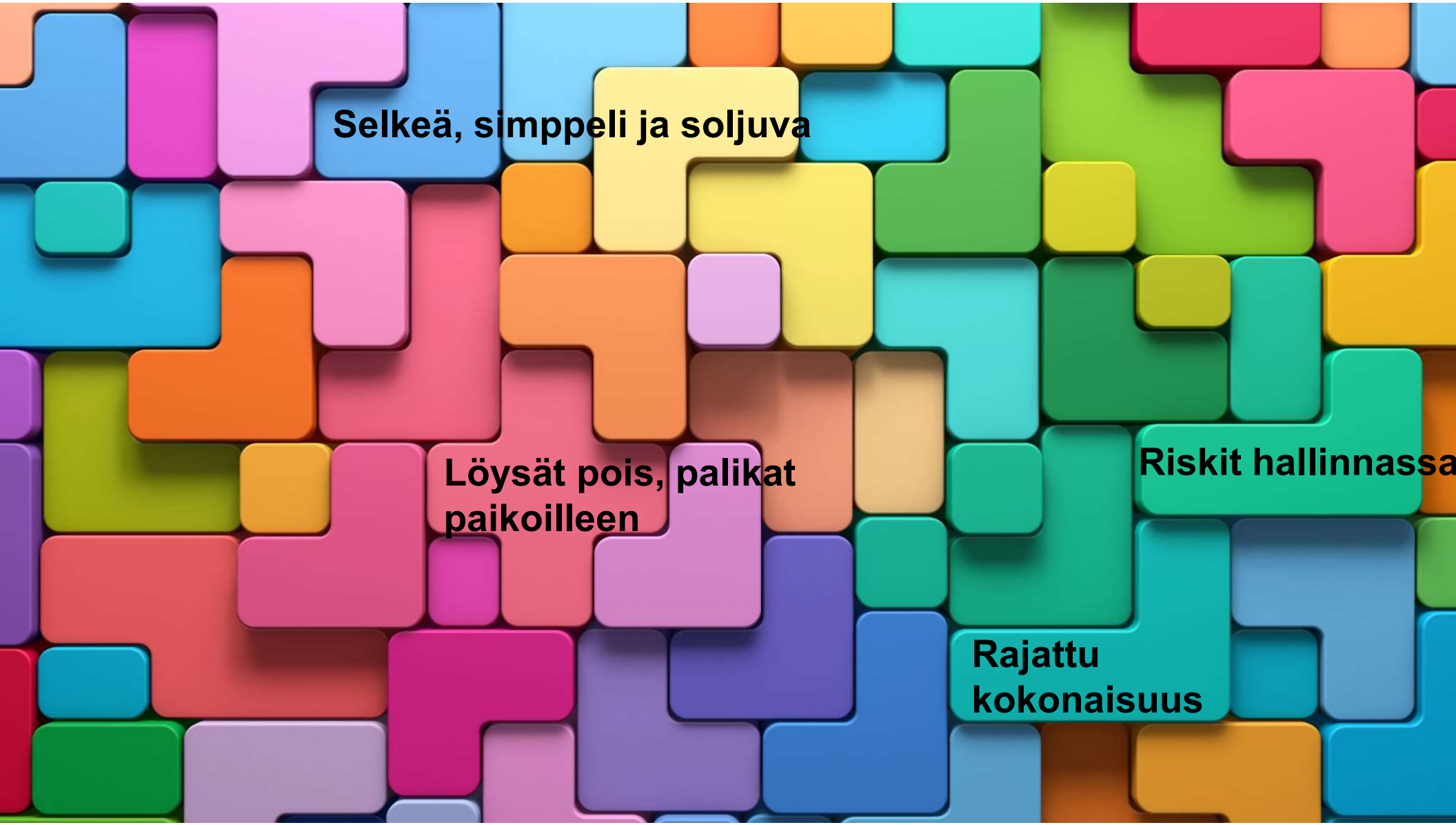
Selkeä, simppeli ja soljuva
Löysät pois, palikat paikoilleen
Riskit hallinnassa
Rajattu kokonaisuus

Yleisiä arviointikriteereitä:

- Hankehakuilmoituksen tai rahoitusohjelman mukainen sisältö -> vastaa tavoitteisiin
- Hakijan kelvollisuus -> oikeustoimikelpoinen yhteisö
- Konkreettinen hankesuunnitelma -> pohjautuu tarpeeseen, on vaikuttava
- Hakijan riittävät taloudelliset resurssit -> onko kassaa maksatuksen odotukseen?
- Hakijan taloudellinen tila -> ei ole konkurssissa, verovelkoja tai sosiaaliturvamaksuja rästissä, ei rikostaustaa eikä liiketoimintakieltoa tai aikaisempaa takaisinperintäpäätöstä
- Hakijan riittävät osaamisresurssit -> hankehallinto- ja substanssiosaaminen, kokemus aiemmista hankkeista
- Hakijan mahdollisuus vastata toiminnan jatkosta -> ei jää hankkeen aikaiseksi
- Hankerahoituksen merkitys toiminnan toteuttamiselle -> ei toteudu ilman rahoitusta
- Hankkeen tulosten yleinen hyödynnettävyys -> laajempi merkitys
(koonnut tuottaja Anna Vesén)

Verkostojen voima ja pienryhmätyöskentely:

OSA 1: ”Ongelmapuu”

- Pohdi itsellesi merkityksellistä aihetta tai teemaa, mieluiten sellainen josta tiedät hyvin taustat, toimijat ja tarpeen
- Kirjaa ongelmapuun ensimmäiset osat ylös 1) ratkaistava ongelma ja 2) tavoiteltavat muutokset ja vaikutukset

ONGELMAPUU-menetelmä

- Kaikki vaikuttavuuteen tähtäävä toiminta alkaa ratkottavan ongelman purkamisesta.
- Ongelmapuun avulla jäsentyy sekä 1) ratkaistava ongelma että 2) tavoiteltavat muutokset ja vaikutukset, ja 3) se, mitä toimenpiteitä muutos edellyttää.

VAIHE 1. Miettikää ensin, mikä on se ongelma, jota ratkotte tai se suuri muutos, jonka haluatte saada aikaan?

VAIHE 2. Jos tavoite ei ole terävä tai asian jäsentäminen tuntuu sitä vaativan, kannattaa aloittaa ongelmapuun hahmottelusta:
A. Kirjatkaa tunnistettu **ONGELMA** runkoon.
B. Juuret kuvaavat ongelman taustalla vaikuttavia asioita **(SYYT)**.
C. Lehvästössä puolestaan kasvavat **SEURAUKSET**, joita ongelman olemassaolo aiheuttaa.

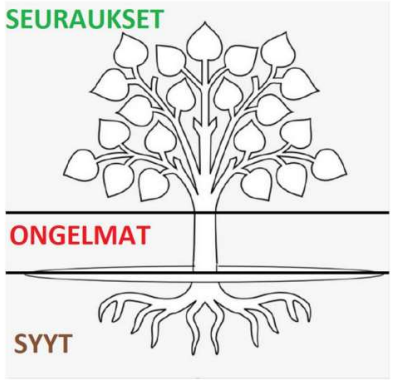

Tampereen ammattikorkeakoulu

Tuottajakeskus Living Lab Nokia 26.3.2025

Päivi Puutio
Erityisasiantuntija
TAMK
paivi.puutio@tuni.fi

Tampereen ammattikorkeakoulu

TKI projekti?

- TKI-projekti tarkoittaa **tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioprojektia**. Näissä projekteissa yhdistetään tutkimusta, kehitystyötä ja innovaatioita, jotta voidaan luoda uusia ratkaisuja, tuotteita tai palveluita.
- TKI-projektit voivat olla hyvin monimuotoisia ja vaihdella pienistä organisaatiokohtaisista kehittämishankkeista suuriin kansainvälisiin tutkimusprojekteihin.
- TKI-projektien tavoitteena on usein edistää työelämää ja aluekehitystä sekä tuottaa uutta tietoa ja osaamista, joka hyödyttää laajasti yhteiskuntaa.
- Näissä projekteissa tehdään tiivistä yhteistyötä eri sidosryhmien, kuten yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa.

Tampereen ammattikorkeakoulu

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

-> edistää alueiden elinvoimaa, työllisyyttä ja hyvinvointia

- **Euroopan aluekehitysrahasto EAKR**
  - *Toimintalinja 1 Innovatiivinen Suomi*
    - 1.1.Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen
    - 1.2. Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi
    - 1.3. Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen
  - *Toimintalinja 2 Hiilineutraali Suomi*
    - 2.1. Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
    - 2.2. Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen sekä katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen
    - 2.3. Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

Tampereen ammattikorkeakoulu

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027
-> edistää alueiden elinvoimaa, työllisyyttä ja hyvinvointia

Euroopan sosiaalirahasto ESR

ESR-toimintalinja 4: Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

- 4.1. Erityistavoite: Polkuja töihin
- 4.2. Erityistavoite: Uutta osaamista työelämään
- 4.3. Erityistavoite: Yhdenvertaiseen osallisuuteen

ESR-toimintalinja 5: Sosiaalisten innovaatioiden Suomi

- 5.1 Erityistavoite: Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

ESR-toimintalinja 6: Aineellista puutetta torjuva Suomi

- 6.1 Erityistavoite: Eväitä elämään

Huom! Lisäksi osa varoista allokoitu valtakunnallisiin teemoihin; työllisyys, osallisuus, vihreä siirtymä, luovat alat…

Tampereen ammattikorkeakoulu

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

-> edistää alueiden elinvoimaa, työllisyyttä ja hyvinvointia

- Linkki rakennerahasto-ohjelmien sivuille
- EURA2021 avoimet hankehakuilmoitukset
- Valtalunnallinen ESR+ Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta 21.3. -6.6.25
- Länsi-Suomen ESR+ TL 4 3.3.-31.5.-31.10.25
- Pirkanmaan liiton EAKR 3.3.-30.4.25

Tampereen ammattikorkeakoulu

Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE)

- AKKE-rahoituksella tuetaan hankkeita, jotka edistävät Pirkanmaan maakuntaohjelman mukaisia missioita ja/ tai maakuntaohjelman osana määriteltyjä Pirkanmaan älykkään erikoistumisen sisältökärkiä sekä hallituksen aluekehittämispäätöstä.
- Tavoitteena alueiden kestävä kasvu ja elinvoimaisuus
- Pirkanmaan liiton AKKE ja AIKO- haut auki 21.2.-31.3.25

Esimerkki: Pirkanmaan maakuntaohjelma & älykkään erikoistumisen strategia

- Pirkanmaan maakuntaohjelman tavoitteena on tuottaa hyvinvointia ihmisille ja ympäristölle välkysti, ehyesti, kestävästi ja saavutettavasti.
- Poimintoja
  - aineettomia IP-oikeuksia ja luovuutta hyödyntävän liiketoiminnan kasvattaminen
  - aineettomaan arvonluontiin ja luovaan tekemiseen perustuvan liiketoiminnan edistäminen
  - taiteen ja kulttuurin saatavuuden parantaminen, kulttuuriperinnön ja -tietoisuuden vaaliminen ja vahvistaminen

- Älykkään erikoistumisen strategia: Pirkanmaa erottuu älykkäästi alueilla, jotka houkuttelevat osaajia ja rahoitusta ja joissa kannattaa rakentaa pitkäkestoisia kumppanuuksia.
- Yksi sisältökärki: Kulttuuri ja digitaalinen elämystalous
  - Pirkanmaan omintakeinen, elinvoimainen ja elämyksellinen kulttuurielämä lisää asukkaiden hyvinvointia ja vetoaa myös matkailijoihin
  - Maakuntamme luovan alan produktioiden, tuotteiden ja palvelujen syntyä, kehitystä ja saavutettavuutta tukee erinomaisen vahva ja monipuolinen ekosysteemi

Tampereen ammattikorkeakoulu

Kansalaisuus, tasa-arvo, perusoikeudet ja arvot -rahoitusohjelma (CERV)

- EU:n rahoitusohjelma, jonka tarkoituksena on edistää ja suojella EU:n yhteisiä arvoja ja oikeuksia, jotka on turvattu EU:n toiminnasta tehdyissä sopimuksissa, EU:n perusoikeuskirjassa sekä kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa.
- Unionin yhteisiä arvoja ovat mm. ihmisarvon ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo ja oikeusvaltio.
- Rahoitusohjelmalla pyritään tukemaan erityisesti paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla toimivia kansalaisjärjestöjä EU-jäsenmaissa.
- Hakujen teemoja mm.
  - Yhdenvertaisuuden edistäminen
  - Kansalaisten osallistuminen
  - Lasten oikeudet ja osallistuminen
  - Ystävyyskunnat…

Tampereen ammattikorkeakoulu

Euroopan komissio: kulttuuri- ja luovat alat

- Kulttuurialoihin ja luoviin aloihin kuuluvat kaikki alat, joiden toiminta perustuu kulttuuriarvoihin tai taiteelliseen ja muuhun yksilölliseen ja kollektiiviseen luovaan ilmaisuun
- Kulttuuriala ja luovat alat ovat yhteiskuntien kehityksen kannalta tärkeitä ja luovan talouden ytimessä. Ne ovat yksilölliseen luovuuteen ja lahjakkuuteen perustuvia osaamisvaltaisia aloja, jotka tuottavat huomattavaa taloudellista hyvinvointia. Lisäksi niillä on ratkaisevan tärkeä merkitys yhteisen eurooppalaisen identiteetin, kulttuurin ja arvojen rakentamisen kannalta. Taloudellisesta näkökulmasta ne tuottavat keskimääräistä enemmän kasvua ja uusia työpaikkoja – erityisesti nuorille – ja vahvistavat sosiaalista yhteenkuuluvuutta.
- EU-tason tuki ja verkostoja kulttuuri- ja luoville aloille

Tampereen ammattikorkeakoulu

Luova Eurooppa

- Luova Eurooppa on Euroopan unionin kulttuurin, luovien alojen ja audiovisuaalialan rahoitusohjelma vuosille 2021-2027. Se tarjoaa kulttuurin, av-alan ja luovien alojen organisaatioille ja ammattilaisille mahdollisuuksia eurooppalaiseen yhteistyöhön ja toiminnan kehittämiseen
- Kulttuurin alaohjelma, yhteistyöhankkeet -> haku auki 10.12.24 – 13.5.25 !!!
  - Tukea voivat hakea ja hankkeisiin voivat osallistua ohjelmaan kuuluvissa maissa toimivat kulttuurin ja luovien alojen organisaatiot. Näitä ovat esim. museot, arkistot, kirjastot, teatterit, orkesterit, yhdistykset, säätiöt sekä alan oppilaitokset ja yritykset.
  - Hankkeet liittyvät yhteen seuraavista tavoitteista
    - Rajat ylittävä sisältöjen luominen ja levitys: esim. kansainväliset yhteistuotannot tai teosten levitys ja taiteilijoiden liikkuvuus.
    - Innovaatiot: kulttuurialan ja luovien alojen valmiuksien vahvistaminen liittyen alan haasteisiin, kasvuun ja innovointiin.
- Kaikkien hankkeiden tulee lisäksi ottaa toiminnassaan huomioon EU:n yhteiset teemat, joita ovat
  - ympäristö ja ilmastonmuutoksen torjunta
  - inkluusio, monimuotoisuus ja sukupuolten tasa-arvo
  - digitaalinen siirtymä
  - kansainväliset suhteet.

Tampereen ammattikorkeakoulu

EU:n Itämeri-ohjelmat

- Interreg Central Baltic Programme
  - Objectives
    - More exports by SMEs
    - More new scaled-up growth companies
    - Joint circular economy solutions
    - Improved coastal and marine environment
    - Decreaed CO2 emissions
    - Improved employment opprtunities on labour market
    - Improved public services and solutions fot the citizens
- Interreg Baltic Sea Region
  - Priorities
    - Innovative societies
    - Water smart societies
    - Climate-neutral societies
    - Co-operation covenrance

Tampereen ammattikorkeakoulu

Pohjoismaisia rahoituksia

- Nordisk Kulturfond/ Pohjoismainen kulttuurirahasto
  - jakaa kaksi kertaa vuodessa projektitukea hankkeille, jotka perustuvat pohjoismaiseen yhteistyöhön ja kehittävät sitä
  - tavoitteena on edistää taide- ja kulttuurielämän kehitystä Pohjoismaissa sekä vahvistaa eri toimijoiden pohjoismaisia yhteyksiä
- Nordplus
  - The Nordplus Programme offers financial support between partners in the area of lifelong learning from the eight participating countries and three autonomous regions in the Baltic and Nordic area.

Tampereen ammattikorkeakoulu

Hankesuunnittelun logiikkaketju

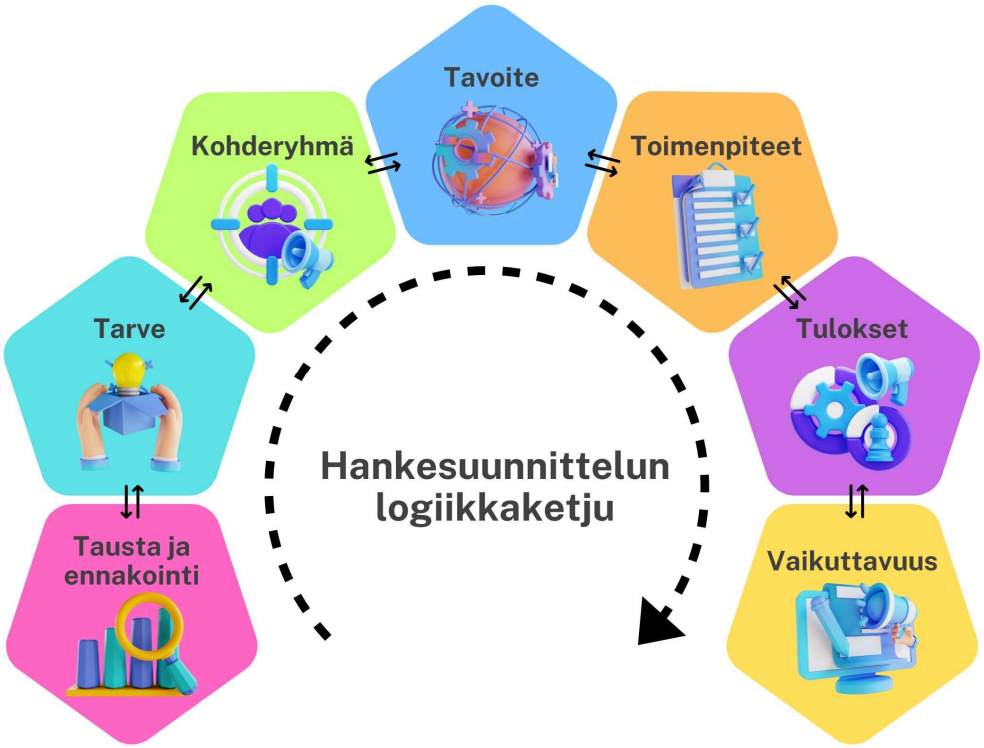

Vaikuttavuustavoite lähtökohtana

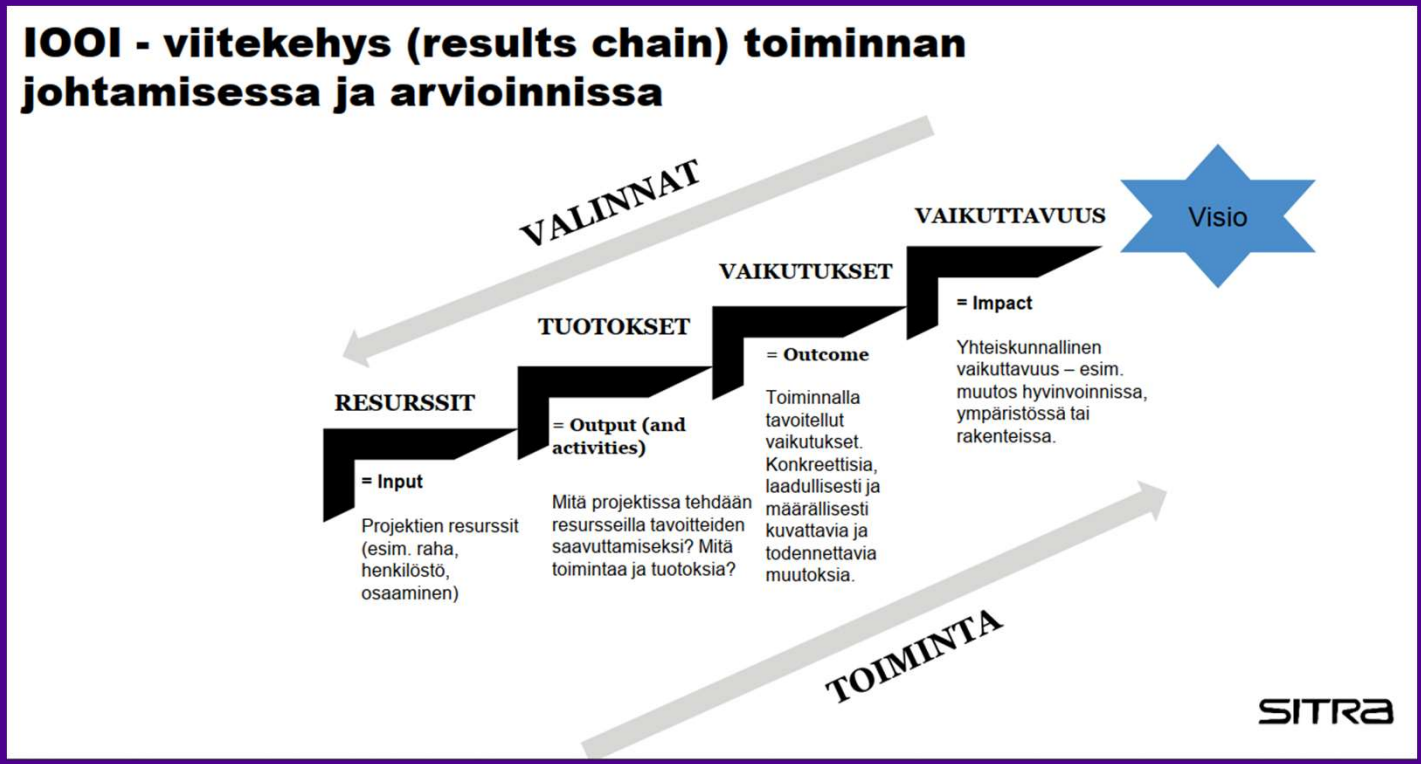

Tampereen ammattikorkeakoulu

Vaikuttavuuden konkretiaa

- Tien parantaminen on toimenpide ja tulos, joka johtaa vaikuttavuustavoitteeseen, että tien varrella asuvat koululaiset pystyvät kävelemään turvallisesti kouluun kevyenliikenteen väylää pitkin.
- PK- yritysten johdon ennakointikyvykkyyden vahvistaminen on toimenpide ja tulos, joka johtaa vaikuttavuustavoitteeseen, että pk-yritysten kilpailukyky säilyy tulevaisuuden haasteissa, ja alue säilyy elinvoimaisena
- -> Vaikuttavan hankkeen tavoite on aina tuottaa **mitattavissa oleva** muutos ihmisten elämään, toimintaan, osaamiseen, yhteisön käyttäytymiseen tai ympäristöön

NO MIKÄ PERKELEEN IDEA TÄS NY ON?!!
SUEFR...

Kulttuurikummit

Pasi Mäkinen 26.3.2025

Toiminta-ajatus

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää kulttuuria tuottavien yhteisöjen liiketoiminnallista osaamista ja johtamiskäytäntöjä

Asiakkaamme

Ammattimaiset kulttuuritoimijat

- johtamisen, hallinnon ja organisaation synnyttämät kysymykset
- mentorointi ja ongelmanratkaisun sparraus

Harrastajat ja yhdistysmuotoiset toimijat

- toiminnan ylläpidon ongelmat, erityisesti rahoittaminen
- ongelmanratkaisun sparraus – saada toimija ajattelemaan ongelmiaan tavoitehakuisesti, pitkäjännitteisesti ja määrätietoisesti
- neuvonta, ”tiekarttojen” rakentamisen tukeminen

Visio

Liiketoimintaosaamisen merkitys on tunnustettu kulttuuritoimialalla

ja

Kulttuurikummit on alan tunnustettu sekä haluttu kumppani Suomessa

Arvot

Luottamuksellisuus

- *Keskinäinen avoimuus ja lojaalisuus asiakassuhteissa*

Vastikkeettomuus

- Toiminta on asiakkaillemme maksutonta

Asiantuntemus

- Olemme liiketoiminnan ja johtamisen asiantuntijoita
- Tuotamme lisäarvoa asiakkaillemme yksilöllisesti
- Emme vaikuta kohteen kulttuurisiin sisältöihin/ratkaisuihin ja sisäisiin asioihin sekä päätöksentekoon

Auttamisen ilo

- Toimimme vapaaehtoisesti ja haluamme jakaa osaamistamme

Muutamia lukuja

- Jäseniä 25
- Sparrauksia 50 meneillään 15
- Bisnes & Kulttuuri-seminaari vuosittain
- Palvelupaketit esimerkkejä
  - Strategia
  - Talous
  - Rahoitus
  - Markkinointi
  - Viestintä
  - Vastuullisuus
  - Hallitustyöskentely
  - Neuvottelukunnan perustaminen

Kirjoita teksti tähän

Kulttuuri*kummit
ilo
verkostot
haluttu kumppani
KOKEM
US
Arvot
luotettava
vastikkeeto
n
asiantunte
va
VISIO:
tunnustettu
osaaja
Suomessa
vapaaehtoinen
lojaali
liiketoiminta
johtaminen
osaava
Edistää kulttuuriyhteisöjen liiketoiminnan
osaamista ja johtamista
Bisnes & Kulttuuri
-seminaari
Ei vaikuta taiteelliseen sisältöön

Pienryhmätyöskentely jatkuu:

OSA 2:

- Pienryhmätyöskentelynä esitelkää omat ongelmapuunne ryhmässä ja valitkaa niistä yksi.
- Työskennelkää hetki vielä sen ongelman, syiden ja seurausten tarkennuksessa, mutta päätavoite on päästä yhdessä keskustelemaan ”vaikutuspuusta”. (paperin kääntöpuoli)
- Kirjatkaa asiat yhteen tuotokset ja vaikutukset, toimenpideideat ja pohtikaa myös vaikutustavoitteita.
- Käydään lopuksi esimerkkejä läpi yhdessä